

FORELDRESAMAREID – OPPSUMMERING RAPPORT DEL 1

<p>Nå-situasjonen (ståstedsanalyse)</p> <p><i>Vurdering og analyse av situasjonen før endringsarbeid settes i gang, øker sannsynligheten for at tiltakene fører til målet. Dette gjelder både på skolenivå, kommune- og fylkeskommunenivå og på statlig nivå (Udir.no).</i></p>	<p>Alle kommunene har systemer for foreldresamarbeid ut fra påleggelses i lovverkene:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Helsestasjon (jordmor, hjemmebesøk, rutinekontroller) ○ Barnehage (oppstartsrutiner, foreldresamtaler, foreldremøter, informasjon, daglig kontakt under levering og henting, sosiale arrangementer, dugnader, foreldreråd og samarbeidsutvalg) ○ Skolehelsetjeneste (faste dager på skolene, lavterskeltilbud mtp kontakt, informasjon og veiledning) ○ Barnevern (enkeltsaker, veiledning og oppfølging) ○ Grunnskole (foreldremøter, konferansetimer, tett kontakt ved spesialundervisning, informasjon, sosiale arrangementer, FAU, samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalg) ○ VGS (foreldremøte, samarbeid/tett kontakt ved særskilte søkere/spesialundervisning, informasjon, skolemiljøutvalg) ○ PPT (utredning, veiledning og oppfølging mtp spesielle behov) <p>Spesielle tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ny Giv ○ Oppfølgingstjeneste ○ LOS <p>Brukerundersøkelser blir brukt i flere kommuner</p>	
<p>Utfordringer og satsingsområder</p>	<p>Felles utfordringer omfatter foreldreinvolvering, foreldrekompentanse og foreldreveiledning:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Å sørge for god informasjon og veiledning gjennom hele oppvekstløpet og på alle arenaer ○ Å være tett på de som sliter med å mestre foreldrerollen ○ Å sette ord på forventninger: Hvilke forventninger har foreldre? Hvilke forventninger har de kommunale systemene? 	<p>Bamble:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Øke foreldredeltakelse 2. Informasjon, kommunikasjon og dialog 3. Foreldrekompentanse/-veiledning <p>Kragerø:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Foreldreveiledning 2. IKT 3. Forventninger

Forts. utfordringer og satsingsområder

- Å ha god dialog og samhandling
- At all kontakt med foreldre skal bære preg av kvalitet og samstemthet (samstemt praksis mellom ulike kommunale systemer/enheter)
- Å holde fokus på samarbeid som virker
- Å være god på kontakten med flerkulturelle familier

Drangedal og Siljan:

1. Dialog
2. Psykososialt miljø
3. Utdanningsvalg

Porsgrunn:

1. Foreldrekompetanse og foreldres informasjonsbehov
2. Godt system for tverrfaglig samarbeid, tydelige målsettinger for foreldresamarbeid og relasjonsbygging til barn og foreldre
3. Flerkulturelt arbeid

Skien:

1. Kvalitetssikre standarder for samarbeidet med foresatte med hovedfokus på utfordringer i overgangene
2. Rett tiltak til rett tid på rett sted
3. Sikre at det er relevante møter/dialog med foresatte i overganger

Målsettinger

Bamble:

1. Bedre kvaliteten på gjennomføringen av de rutinene for foreldresamarbeid som allerede foreligger
2. Skape større engasjement rundt det formelle foreldresamarbeidet i kommunen
3. Bedre kommunikasjon og informasjonsflyt mellom barnehage, skole og hjem

Kragerø:

1. Foreldreveiledning: Foreldre er i stand til å støtte barna i arbeidet med å fullføre videregående skole som grunnlag for et godt voksenliv
2. IKT: Foreldresamarbeidet er gjort enklere gjennom gode IKT-løsninger
3. Forventninger: Foreldresamarbeidet er preget av gjensidige, kjente og klare forventninger

Forts. målsettinger

Drangedal og Siljan:

1. Dialog:
 - B/S skal sikre at samarbeidet med foreldrene er preget av toveis kommunikasjon, tillit og respekt
 - Foreldrene vet at de utgjør en forskjell i barnas barnehage/skoleløp
 - B/S har godt samarbeid med FAU, SU og SMU
 - B/S/H inkluderer og samarbeider med foreldrene til flerspråklige elever på en god måte
 - B/S samarbeider med “Familiens hus” ved helsesøster og barnevern
 - Foreldresamarbeidet i S/B er kunnskapsbasert
2. Psykososialt miljø:
 - Foreldre kjenner til saksgang når barnet /eleven ikke får oppfylt retten til godt psykososialt miljø
 - Foreldre har reell innflytelse på barnets/elevens psykososiale miljø
 - B/S/ hjem samarbeider om holdningsskapende arbeid gjennom hele oppvekstløpet
3. Utdanningsvalg

Porsgrunn:

1. Foreldrekompetanse og kunnskapsbygging: Vi øker foreldres kompetanse gjennom oppvekstløpet ved å ivareta foreldres behov for informasjon om normalutvikling samt veilede foreldre i foreldrerollen igjennom oppvekstløpet.
2. Kommunikasjon, samarbeid og holdninger: Gode rutiner for tverrfaglig samarbeid, målsettinger i forhold til foreldresamarbeid, kartlegging av de kommunikasjonskanaler vi har (Fronter), samt kompetansebygging i forhold til holdningsarbeid og kompetansebygging.
3. Flerkulturelt arbeid: Forbedre samarbeidet med flerkulturelle foreldre.

Skien:

1. Ansatte i oppvekst har felles forståelse av risiko- og beskyttelsesfaktorer.
2. Foresatte opplever å bli inkludert og respektert.
3. Samarbeid og kommunikasjon med foresatte på de generelle møteplassene skaper motivasjon for læring og utdanning og kvalifiserer for arbeidslivet.

<p>Tiltak i Bamble</p>	<p>Større engasjement rundt det formelle foreldresamarbeidet i kommunen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbeidsavtalen skole BKFU revideres <p>Bedre kvalitet på gjennomføringen av de rutineene for foreldresamarbeidet som allerede foreligger</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hver virksomhet analyserer kvaliteten på sitt foreldresamarbeid og setter egne mål ut fra behov og forutsetninger <p>Bedre kommunikasjon og informasjonsflyt mellom barnehage, skole og hjem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hver virksomhet ser på muligheter for å bedre kommunikasjon, dialog og relasjon og vurderer tilbud om foreldreskole <p>Gjennomfører allerede igangsatte tiltak innenfor «Talenter for framtida»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nustad barnehage – Flerkult samarbeid - Uksodden barnehage – Tverrfaglig samarbeid - Ny GIV – overgang ungdomstrinn - VGS - LOS – Frisk Bris
<p>Tiltak i Kragerø</p>	<p>Hovedmål 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kragerø kommune har etablert et lavterskeltilbud for foreldre som ønsker veiledning - Kragerø kommune har utarbeidet en plan for foreldreveiledning hvor allerede etablerte møtefora på helsestasjon, barnehage og skole benyttes <p>Hovedmål 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kragerø kommune bruker de mulighetene for datakommunikasjon med foresatte som innkjøpte programmer gir - Kragerø kommune har lett etter de gode eksemplene innen datakommunikasjon og implementert enkelte av disse i sin virksomhet - Kragerø kommune har utarbeidet etiske retningslinjer innen for sosiale medier <p>Hovedmål 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kragerø kommune har utarbeidet et forventningsdokument, som viser hvilke tjenester kommunen yter og forventninger til oppfølging fra de foresatte

Tiltak i Drangedal og Siljan

DIALOG

B.hg/skole skal sikre at samarbeidet med foreldrene er preget av toveiskommunikasjon, tillit og respekt

- S/B utarbeider forpliktende planer som beskriver hvordan samarbeidet skal være mtp innhold og form. Planene beskriver samarbeid om det enkelte barn/elev og samarbeidet om den enkelte klasse.

B/S har godt samarbeid med FAU, SU og SMU

- Det utarbeides plan for brukermedvirkning i B/S. Planen beskriver hvordan råd og utvalg skal settes sammen, samt hvilke oppgaver ulike råd og utvalg kan arbeide med. Rolleavklaringer. Møteplaner.

B/S/H inkluderer og samarbeider med foreldrene til flerspråklige elever på en god måte

- B/S/H utarbeider rutinebeskrivelser for foreldresamarbeid som gir flerspråklige elever like god informasjon og mulighet til samarbeid og dialog som norsktalende.

B/S samarbeider med "Familiens hus" ved helsesøster og barnevern

- S/B/H utarbeider samarbeidsrutiner som beskriver samarbeidets omfang og innhold.

Foreldresamarbeidet i S/B er kunnskapsbasert

- S/B sørger for kompetanseutvikling og veiledning i forhold til foreldresamarbeidet.

PSYKOSOSIALT MILJØ

Foreldre kjenner til saksgang når barnet /eleven ikke får oppfylt retten til godt psykososialt miljø

- Skolene har oppdaterte handlingsplaner mot mobbing.
- B/S har rutinebeskrivelser vedr *retten* til et godt psykososialt miljø.
- Regelmessig info. til foreldrene om rutiner og handlingsplaner vedr det psykososiale miljøet i S/B.

Foreldre har reell innflytelse på barnets/elevenes psykososiale miljø

- S/B/H utarbeider rutinebeskrivelse som viser hvordan foreldrene sin rett til medinnflytelse på dette området ivaretas. (Kan gjerne gå inn i en helhetlig plan for BS/hjem samarbeidet)
- Regelmessig info om disse rutinene gjennomføres i S og B.

Barnehage/skole og hjem samarbeider om holdningsskapende arbeid gjennom hele oppvekstløpet

Arbeidet skal føre til:

- B/S/H skaper forståelse for forskjellighet hos barn/elever mtp fysiske, psykiske og faglige forutsetninger.
- B/S/H skaper klima for åpenhet og informasjon om utfordringer enkelte elever kan ha. Riktig informasjon skaper gode holdninger.
- S/B utarbeider rutinebeskrivelse for holdningsskapende arbeid

<p>Forts. tiltak Drangedal og Siljan</p>	<p>VALG AV VIDEREGÅENDE OPPLÆRING</p> <p>Skole/rådgiver søker å gi best mulig informasjon til elev/foreldre om mulighetene til eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>I konferansetide:</u> Viktig å veilede elevene sammen med foresatte til videre utdanning som gir mestringsfølelse, og der eleven kan bruke sine ferdigheter og personlige egenskaper på best mulig måte. Forklare eleven/foresatte at det finnes gode muligheter utenom offentlig skole. Press fra foresatte – konsekvenser? Gi informasjon om yrker/utdanninger som er søkbare nå. - <u>På klassenivå:</u> Utdanningsmesse på skolen for elever og foreldre. Invitere foresatte til å informere om sine yrker på messen og ev i klassene. Invitere elever og foresatte til den videregående skolen på dagtid
<p>Tiltak i Porsgrunn</p>	<p>Foreldrekompetanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Støtte og veiledning for å øke foreldrekompetanse. Følge igjennom barnets oppvekstløp. - Foreldreveiledningspakke til alle foreldre (f.eks. ICDP, Kvellomodellen, Kjærlighet og grenser), deretter bistand for de som har behov for det (PMT-O, De utrolige årene, COS-P, Marte Meo). - Øke ressurser i forhold til lavterskel intervensjoner (f.eks. psykolog, psykisk helseteam, Foreldreveiviseren). - ”Homestart” - Sikre at foreldre får god nok informasjon om barns normalutvikling gjennom hele oppvekstløpet. Opplysningsarbeid i oppsatte møtepunkter mellom barnehage/skole/helsestasjon og foreldre. Temakvelder, informasjon via kommunens nettsider, samt kommunale møteplasser (som for eksempel Biblioteket, Meierigården og Kulturhuset). <p>Kommunikasjon, samarbeid og holdninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen utarbeider tydelige målsetninger for foreldresamarbeid tilpasset Porsgrunn kommune. Disse utgjør basisen for den enkelte barnehage/skole og virksomhet i forhold til planlegging av foreldresamarbeid. Målene skal være spesifikke og målbare. - Lage prosedyre for behandling av eventuell bekymring. (kartlegging av alle barn, når ta man en bekymring videre, hvem kontakter man, hvordan involverer man foreldrene etc.). Samt implementering av disse rutinene i barnehage/skole/aktuelle virksomheter. - Kartlegging og evaluering av Fronter som kommunikasjonsmiddel. - Utvikling av holdninger og relasjonskompetanse hos de ansatte. - Fokus på hvordan egen kompetanse og holdning påvirker en i møtet med foreldre. Satse på forventningsarbeid – hva forventer barnehage/skole og hva forventer foreldre - invitere til dialog. - Dette bør være et felles satsningsområde for de berørte virksomhetene.

Tiltak i Skien

- Kommunen har en interaktiv hjemmeside der ulike tilbud, rettigheter og plikter kommuniseres på en enkel måte.
- Det utvikles maler/standarder for møter med foresatte i alle overganger.
- Det utprøves og settes i gang Bedre tverrfaglig innsats – BTI for å sikre kontinuitet og ansvarsfordeling i bekymringssaker.
- Det gjennomføres årlig kompetanseheving i holdningsskapende arbeid med fokus på overganger/utfordringer i oppvekstløpet samt barn og unges motstandsdyktighet, beskyttelsesfaktorer og risikofaktorer.
- Utvikle en veileder for foreldresamarbeid i samarbeid med Skien KFU.
- Utarbeide veileder for samarbeid med foresatte i barnehage og skole i forhold til funksjonshemmede barn og unge som omfatter særlige utfordringer samt for flerspråklige familier.
- De frivillige organisasjonene er en del av enhetenes nærmiljø og blir naturlige samarbeidspartnere for gjensidig utveksling av kompetanse, ressurser og erfaringer.

Oppsummering

Helhetsinntrykk: Arbeidsgruppene, med prosesslederne i spissen, har gjort en veldig god jobb for å få på plass rapportens punkter om nå-situasjonen, utfordringer, mål og tiltak.

Nå-situasjonen (gruppene ble bedt om å beskrive nåværende rutiner for foreldresamarbeidet + beskrive hvordan disse fungerer):

- ✘ Oppramsende oversikt som gir et bilde av hvilke samarbeid/systemer som finnes
- ✘ Derimot mindre om hvordan nåværende samarbeid og rutiner fungerer
- ✘ Ut fra rapportene er det vanskelig å lese om det har foregått en analyse og vurdering av det kommunene allerede har satt i verk, men siden flere ønsker å jobbe med å forbedre kvaliteten og samarbeidet/det relasjonelle i det kommunen allerede har, kan det tyde på at man ser at det er sider ved tidligere iverksatte tiltak som ikke fungerer godt nok. Dersom man hadde hatt mer tid i den innledende fasen, ville en grundigere analyse av nå-situasjonen kunne vært gjort ved å gjennomføre undersøkelser på flere nivåer, dvs. å kartlegge hvordan nåværende rutiner gjennomføres/oppleves. Grunnlaget for å vurdere og videreutvikle hadde slik sett vært bedre, og dermed ville også forutsetningene for å få en god forankring rundt satsingene vært større.

Satsingsområder og nye mål: Det gis få begrunnelser for de valgene som tas (noen unntak). Er det slik at begrunnelsene er snakket om muntlig under arbeidet i gruppene, dvs. at man ikke vurderte å skrive dem ned? Eller tenker man at begrunnelser ikke har en avgjørende betydning for det videre utviklingsarbeidet? Kan det være at deltakerne opplever begrunnelsene som ”så åpenbare” ut fra mandatet?

Mål og tiltak: Alle målsettinger og tiltak synes å ha en åpenbar sammenheng med mandatet. Men det er vanskelig å vurdere om kommunene har klart å lage få og realistiske (gjennomførbare) mål og tiltak?

- ✘ Hvordan skal målene evalueres? Vil man se klare/åpenbare resultater ved gjennomføring?
- ✘ De ansvarlige er ofte de travleste (ledere) i systemene. Hvem etterspør og passer på at de ansvarlige tar ansvar? Vil satsingene kreve rapporteringer og legges inn i kommunens øvrige rapporteringssystem?

Gir rapportene et bilde av en helhetlig og god fundamentert satsing? Ser man at deler og helhet henger sammen? Har arbeidet en klar forankring i kommunenes allerede etablerte satsinger på området? Ser man en ”rød tråd” fra start til mål?